

I Social- og Indenrigsministeriets Vejledning om kommunale fællesskaber fra 2016 står der i afsnit 3.2 på side 21 flg.:

Vejledning om kommunale fællesskaber

“En deltagerkommune kan ikke delegere varetagelse af en opgave til et kommunalt fællesskab. Ved delegation forstås i denne forbindelse, at udførelsen af opgaven lægges over i en enhed uden for kommunen, men at ansvaret herfor forbliver hos kommunalbestyrelsen. Det er delegation, når kommuner lader deres opgaver varetage af private, herunder når de overlader opgaver til aktie- eller anpartsselskaber, som de selv er medejere af.

Det anførte betyder, at hvis et kommunalt fællesskab skal løse opgaver på deltagerkommunernes vegne, så kan det kun ske ved en overførelse af kompetencen hertil i vedtægterne efter reglerne i den kommunale styrelseslovs § 60. Heller ikke en vedtægtsbestemmelse om, at et kommunalt fællesskab kan løse opgaver på en deltagerkommunes vegne efter aftale (delegation), kan give hjemmel hertil. Se dog afsnit 3.5.2.3.1 om et kommunalt fællesskabs begrænsede muligheder for at udføre opgaver efter kommunalfuldmagtsreglerne, herunder for deltagerkommunerne.

Om en samarbejdsaftale indebærer overførelse af kompetence og dermed er omfattet af den kommunale styrelseslovs § 60, må vurderes konkret på baggrund af aftalens indhold. Ofte vil der dog være tale om afgivelse af kompetence, når der er tale om et samarbejde, der skal varetage kommunale opgaver, forpligter kommunerne økonomisk i en ikke helt kort periode og indebærer oprettelse af et styrende organ. Som nævnt i afsnit 1.2 forudsætter betegnelsen ”kommunalt fællesskab”, at der er tale om et samarbejde efter § 60, hvorved der er oprettet et styrende organ. Denne vejledning omhandler som nævnt kun kommunale fællesskaber”.

Horten advokatpartnerselskab skriver og tolker afsnittet i vejledningen således:

”Kan et § 60-fællesskab løse ikke-kompetenceoverdragede opgaver for ejerkommunerne?”

Det daværende Social- og Indenrigsministerium udgav i april 2016 en vejledning om § 60-fællesskaber. Heri kommer ministeriet bl.a. ind på rammerne for et § 60-fællesskabs udførelse af opgaver for andre, og det anføres, at:

1. et § 60-fællesskab kan udføre opgaver med hjemmel i kommunalfuldmagten, f.eks. producere varer og tjenesteydelser til eget brug
2. kommunalfuldmagtens hovedregel om, at kommuner ikke må udøve erhvervsaktivitet også gælder for § 60-fællesskaberne; det samme gælder undtagelserne fra denne hovedregel

3. et § 60-fællesskab derfor kan afsætte biprodukter og tilfældigt opstået overkapacitet, bl.a. pga. hensynet til at undgå værdispild.

Det anføres også (side 21 i vejledningen), at:

“En deltagerkommune kan ikke delegere varetagelse af en opgave til et kommunalt fællesskab. [...] Det anførte betyder, at hvis et kommunalt fællesskab skal løse opgaver på deltagerkommunernes vegne, så kan det kun ske ved en overførelse af kompetencen hertil i vedtægterne efter reglerne i den kommunale styrelseslovs § 60.”

Samlet set må vejledningen forstås sådan, at det ikke muligt at indgå en kontrakt mellem en ejerkommune og et § 60-fællesskab om, at § 60-fællesskabet skal løse opgaver for ejerkommunen. Dette kan kun ske, hvis opgaven har karakter af biproduktion eller tilfældigt overstået overkapacitet, der ikke kan afskaffes. Ønsker en ejerkommune, at § 60-fællesskabet skal udføre en given opgave – f.eks. drive en genbrugsplads – skal opgaven derfor kompetenceoverdrages til § 60-fællesskabet.”